

VÄµ#NHÉW#KÄµS#JLÁÚD#PDÚW#WKH®#OÄµF#YDñ#PDÚW#WUÍ#OÄµF
WURQJ#SKDÖW#WULH®Q#QJXR°Q#QKDÖQ#OÄµF
#Äµ#YLHÉW#QDP#KLHÉQ#QD\

QJÖ#WŠ#Qµ†

Phat trien nguon nhain löc ôi Viet Nam hien nay khong con la van nham moi meu. Nhong yeu cau, noi dung, phong hoiing, giai phap nêaphat trien nguon nhain löc ôi Viet Nam hien nay khong chæ la söi quan tam của các nhavng hien coi u, ma nãi nöôc cui thea hoa trong các chuitrông, chính sách của Näing va Nham nöôc. Tuy nhien, nguon nhain löc ôi Viet Nam nhìn chung van chóa nâp öng nöôc nhu cau của thoi ky công nghiệp hoa, hien nãi hoa gän với phat trien kinh teätri thöc va hoä nhâp quoc teä Do nöi nât ra rat nhieu van nêaphat giai quyêt nham nang cao chat löông nguon nhain löc nâp öng nhu cau của thoi nãi. Trong nöi giai quyêt söi ket hôp giöa mat theälöc va mat trí löc trong phat trien nguon nhain löc noi rieng va trong phat trien cainhan noi chung la mot van nêaquan trong.

Nguon nhain löc coi thea hieu la töng thea nhöng yeu toä thuoc veä thea chat, trí tueä tinh than, nâb nöc, phäm chat, trình nöätri thöc, vö theaxahöä v.v.. tab nen nang löc của con ngöôi, của công nöing ngöôi coi thea söi dung phat huy trong quaitrinh phat trien kinh teä- xahöä. Hay, nguon nhain löc coi thea hieu la "soälöông (soä dan) va chat löông con ngöôi, bao gom cai veä thea chat va tinh than, söc khoe va trí tueä nang löc va phäm chat"⁽¹⁾... Trong söi nghiep công nghiệp hoa, hien nãi hoa öi nöôc ta, phat trien nguon nhain löc nöôc hieu la gia tang giai trö con ngöôi tren các mat nâb nöc, trí tueä ky näng, tâm hoi, theälöc... lam cho con ngöôi tröi thanh nhöng lao nöing coi nhöng nang löc va phäm chat moi ngay cang cao, nêä nui söc nâp öng

nhöng yeu cau to löin của quaitrinh công nghiệp hoa, hien nãi hoa öi nöôc ta hien nay.

Theälöc hay con goi la tinh trang söc khoe của nguon nhain löc. Näy la yeu toä khong thea thieu nöi với nguon nhain löc. ~~Wäp~~ la trang thai söc khoe của con ngöôi, bieu hien öi söi phat trien sinh hoc bình thöông, coi khainäng lao nöing trong hinh thai lao nöing nganh ngheä nâb nöi. Söc khoe ngay nay khong chæ nöôc hieu la tinh trang khong coi beänh tä, ma con la söi hoan thien veä söc khoe thea chat lain söc khoe tinh than của con ngöôi. Söc khoe la mot yeu cau khong thea thieu nöi với söi phat trien nguon nhain löc cung nhö nöi với söi phat trien của moi cainhan.

Con ~~wäp~~ của nguon nhain löc la nang löc trí tueä khainäng nhain thöc va tö duy mang tinh sang täo thích öng với xahöä của con ngöôi. Noi nen trí löc la noi nen yeu toä tinh than, la trình nöä phat trien trí tueä la hoc van chuyeän mön kyöthuat, la ky näng nghiep vui, tay ngheä bieu hien öi khainäng van dung nhöng nhieu kien vaä chat tinh than vaö hoät nöing thöc tien nham nât hieu quaä cao, nöing thoi la khainäng nönh hööing giai trö hoät nöing của bain than nêä nãi nöôc müc tieu.

Öi Viet Nam, nêä nâp öng yeu cau của söi nghiep công nghiệp hoa, hien nãi hoa với phat trien kinh teätri thöc va hoä nhâp quoc teä bein canh yeu cau phat trien mat theälöc thì viec phat trien mat trí löc của nguon nhain löc la mot van nêähet söc quan trong. Tri thöc, trí tueä thöc söi la yeu toä thiet yeu quyêt nönh chat löông nguon nhain löc, nêä biet trong nhieu kien nen kinh teätri thöc nhö hien nay. Böi vì, "tat cai nhöng gi thuc näy con ngöôi hanh nöing neu tat yeu phai thöng qua nâu öc của hoi"⁽²⁾ - töc la

* #Ylhvq#wulhãw#kœf#0#kœf#ylyq#fzq#wuë#0#kœq#bzq
txrãf#jlc#kru#fkz#plqk1
* #Skœp#plqk#kœf#+4<<9, 1#fkœp#vãf/#üœ#wœr/#skœw
kx|#gjaüq#œf#fœg#jãl#skœf#yœ#fœg#gjklyš#kãd/
klyœ#üœl#ããl #ëd"r#vœ#ëär#fœg#dœ#wkœq#skzã#kru
fkz#plqk/#4-24324<<9/#wu#71

œ #F1Pdãf#0#Sk1Dãgjkhq1#w|hã#wãs1#w191#Q{œ#vîœ
wœw/#pãw{fãyd/#4<41#wu#73<1

phải thông qua trí tuệ Sôi yêu kém về trí tuệ sẽ là lỗi của con người. Trong các yêu cầu của con người, thì trí tuệ giữ vai trò quan trọng nhất. Trong thời nay công nghệ thông tin phát triển nhờ vào, trong nhiều kiến thức kinh tế tri thức nhờ hiện nay thì vai trò của tri thức, trí tuệ trình độ học vấn, trình độ chuyên môn... ngày càng giữ vai trò quan trọng. Trí tuệ của nguồn nhân lực biểu hiện ở năng lực sáng tạo, khả năng thích nghi và kỹ năng lao động thông qua các cơ sở trình độ và hoàn thiện, dẫn trí, học vấn trung bình của mỗi cá nhân; số lần qua năm, trình độ và chất lượng năm; một số ngành nghề (kỹ năng, kỹ năng, thao tác...) của lao động; trình độ và chất lượng xuất nhập kinh doanh; năng suất, chất lượng và hiệu quả lao động... Ngoài ra, trí tuệ của nguồn nhân lực hiện nay còn biểu hiện ở kỹ năng, kỹ năng nghề nghiệp, chúng phải được trau dồi và khai thác của mỗi người, sẽ say mê nghề nghiệp, ý thức tác phong của con người.

Ở đây, chúng ta không cần xem xét số lượng của tổng thể về trí tuệ của mỗi người phát triển nguồn nhân lực, mà phải xem xét và giải quyết sự kết hợp giữa chúng. Trước hết, sự phát triển lành mạnh về thể lực, sức khỏe (theo nghĩa sinh học trực tiếp) nhằm bảo vệ cho con người phát triển, tránh thành một cách bình thường hoặc có thể gặp những nỗi đau về chi phí các sức lực thể chất, cô lập trong lao động với những nỗi đau nghề nghiệp khác nhau, đôi khi con người khác nhau. Những cơ sở sinh học này chịu ảnh hưởng trực tiếp từ môi trường sống (vật chất), nhiều kiến thức, kỹ năng nghề nghiệp, nghề nghiệp, công nghệ và xã hội gặp gỡ cho con người.

Sức khỏe là nhiều kiến thức cần duy trì và phát triển trí tuệ là phương tiện tại yêu cầu chuyên tại tri thức và lao động tri thức cần kiến thức thành sức mạnh vật chất. Nó bao gồm không chỉ sức khỏe của thể mà còn cả sức khỏe tinh thần, nó là sự bền dai của hoạt động thể chất, là sức mạnh của niềm tin và ý chí, là khả năng và năng lực của trí tuệ... Sự công

trường về thể chất làm như cầu của bản thân con người, năng lực làm việc quy định ra tại sản phẩm trí tuệ vật chất và tinh thần cho xã hội. Thể lực không khỏe mạnh sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển của trí tuệ, trí tuệ không đủ, năng lực nhân thức... không chỉ của mỗi cá nhân, của nguồn nhân lực mà còn của công nghệ xã hội.

Nếu con người có một sức khỏe tốt, ngoài yêu cầu di truyền thì vấn đề quan trọng là lao động dinh dưỡng, công tác chăm sóc sức khỏe mỗi trường sống, công tác khám chữa bệnh, sự phát triển của ngành y dược, sự tích cực rèn luyện thể dục, thể thao của cá nhân và công nghệ... Mặt khác các yêu cầu toán học như phải được nhiều kiến thức kinh tế - xã hội, và sự phát triển của khoa học y học, và tính tích cực của cá nhân, suy cho cùng, chính là sự phát triển của trí tuệ và ý thức của con người. Hay, sự phát triển của nguồn nhân lực về mặt thể lực lại phải được thuận chiều với sự phát triển của nguồn nhân lực về mặt trí tuệ.

Trí tuệ là yêu cầu trí tuệ tinh thần, là cái nội tâm tiềm ẩn và tinh thần của con người, của nguồn nhân lực. Nó quyết định phần lớn khả năng sáng tạo của con người... Không trí tuệ của con người không tồn tại mà sinh ra. Trí tuệ là một hoạt động tinh thần, vì thế nó đòi hỏi một môi trường tâm lý bên trong. Nó cũng là thông điệp trực tiếp của môi trường và không tách rời khỏi các hành vi thể chất, kinh nghiệm thể chất và sự tổng hợp tất cả của một tổ chức sống với những tổ chức sống khác và với môi trường mà nó tồn tại. Có sự vật chất của trí tuệ là một người - một dạng vật chất phát triển cao nhất của tổ chức các tế bào. Hơn nữa, bộ óc của con người phải được đặt trong cơ thể con người với những hoạt động tâm - sinh lý và cung phốt tập, đôi khi nhiều khi của một hệ thần kinh trung ương với khoảng 14 đến 16 tỷ nơ-ron thần kinh, trong đó con người mỗi cơ thể sống một phần nhỏ của nơ-ron người. Sự hoàn thiện của bộ óc là cơ sở của nguồn vật chất và tinh thần cho những hoạt động ngày càng phức tạp, tinh vi, đa dạng, phong phú của con người. Tuy nhiên, trí tuệ của con người không tồn tại một

noái vaacái tab gì nõõc giõõi tõi nhieín, maíphái thoíng qua hoait nõõng thõc tieín trong moái trõõng tõi nhieín vaaxãhoái maítrõc tiep laíhoait nõõng cuía cô báp, cuía caic cô quan hoáháp, tim mách, sõi phait trieín cuía caic giai quan, caic heáthần kinh,... Moái con ngõõi, duíhoait nõõng lao nõõng cô báp hay lao nõõng trí oic ñeiu cain coisõic voic theáchat toái ñeíduy trì vaíphait trieín trí tueá ñeí chuyeín tái trí thõc vaíhoait nõõng thõc tieín, bieín trí thõc thanh sõiic mánh vaí chat. Hón nõa, cain phái coisõideó dai cuía hoait nõõng thán kinh, nieím tin vaíyúchí, khaiñaíng vaín nõõng cuía trí löc trong nhõõng ñeiu kieín khai nhau heá sõiic khoíkháin vaíkháe nghiét. Nhõ vaý, cô sõiivaí chat cuía trí tueávaín laíyeú toái theáchat, sõiic khoie cuía con ngõõi, cuía nguoin nháin löc.

Coi theánoái, trí tueácuía nguoin nháin löc laí nguoin löc voítáin. Tính voítáin cuía trí tueácuía nguoin nháin löc bieúu hieín õi choá noícoíkháinaíng khoíng chæ tái sinh vaítõisáin sinh veámáí sinh vaí, maícon tõiñoái moíi khoíng ngõõng, phait trieín veáchat trong con ngõõi xáíhoái, ñeíu bieít chám lo, boí döõng vaíkhai tháic hõp lyú. Ñõiláicõ sõií lam cho náíng löc nháin thõc vaínáíng löc hoait nõõng thõc tieín cuía con ngõõi phait trieín nhõ moái quáitrính voítáin. Nhõivaý, con ngõõi ñáitõng böõic lam chuoítõi nhieín, ngay cang kháim pháira nhõõng tái nguyén thieín nhieín moíi hoáe saíng táo ra nhõõng nguoin tái nguyén voín khoíng coisáin trong tõi nhieín. Trí tueácuía nguoin nháin löc coisõic mánh voí cung to löín moái khi noí nõõc vaí theáhoái, trõitthanh löc löõng saín xuát trõc tiep. Nhõõng thanh töú khoa hõc coíng ngheá hieín ñáí hieín nay do chính trí tueácuía con ngõõi táo ra, vaícuíng laí ñeíphúc vúi cho cuoíc soíng cuía con ngõõi. Sõi phait trieín khoíng ngõõng cuía coíng ngheátõí nõõng hoái ñáí lam giai phoíng sõiic lao nõõng cuía con ngõõi, giaiím böít lao nõõng chái tay vaí vaíi giúip lao nõõng cuía con ngõõi böít náíng nhõic hón, ñeíi nhang hón vaínáíng suát lao nõõng cuíng cao hón. Ñeiu nay coi táic nõõng tích cõc ñeín sõiic khoie cuía con ngõõi, böít máíy moíic coi theá lam thay con ngõõi trong nhõõng coíng vieíc náíng nhõic, trong nhõõng moái trõõng nõic hai; giaiím thieú tình tráíng ngõõi lao nõõng náíng bù lao löc; hay máe phái caic chõíng beính

do moái trõõng lam vieíc nõic haií mang laí... nhõ trong caic giai ñoái trõõic ñáíy.

Trong ñeiu kieín caíh máíng khoa hõc vaícoíng ngheáphait trieín nhõ vuóbaó, ñeín kinh teátří thõc ñáíng trõitthanh xu hõõng tái yeú nhõ hieín nay thì ham löõng trí tueá chat xám ket tính trong saín pháim chieím tyútrong ngay cang löín, yeú caú veásõic khoie tính thán vaísõic khoie theáchat ñóái vóíi nguoin nháin löc ngay cang löín, tõiic laí phái coisõi ket hõp phait trieín cain ñóái, hai hoái giõa caic yeú toái noí Böít vì trong ñeiu kieín hieín nay áip löc coíng vieíc, coíng ñóái lao nõõng cao khoíng nhõõng ñóái hoí con ngõõi phái coisõic khoie cô theátõí maícon phái coisõic khoie tính thán toái. Vieíc ñáim baó sõií thoái máí veátheáchat vaí tính thán laíyeú toái cain thieít cho sõi phait trieín nguoin nháin löc, ñeíhoí phait huy heá khaiñaíng cuía mình, ñeítõí nõígoíp pháin vaí sõi phait trieín cuía ñeín kinh teá- xáíhoái cuía ñáit nõõic.

Tuy nhieín, hieín nay, thõc tráíng giaií quyét sõi ket hõp giõa máí theá löc vaí trí löc trong phait trieín nguoin nháin löc õi Viet Nam con háin cheá Moái boá pháin lao nõõng coisõic khoie toái thì trính ñóái chuyeín moín cuíng nhõ tay ngheá con tháp. Beín cainh ñóái löc löõng trí thõc coi trính ñóái chuyeín moín, coi tay ngheá thì nhín chung theá löc con háin cheá Theo Böí Lao nõõng - Thõõng bính vaí Xáíhoái, theá löc ngõõi lao nõõng nõõic ta hieín nay con yeú. So vóíi theá giõi táim voic vaí theá löc cuía ngõõi Viet Nam thuõc loái trung bính tháp, tyúleá tháp coi cao hón nhõõu nõõic trong khu vóic. Chieú cao cuía thanh nieín 15 tuái tháp hón so vóíi chuáin quoc teá 8,34cm ñóái vóíi nam, 9,13cm ñóái vóíi nõí tháp hón thanh nieín Nhaí Baín 8cm ñóái vóíi nam, 4cm ñóái vóíi nõí tháp hón thanh nieín caic nõõic trong khu vóic laí Thai Lan, Singapore tõi 2-6 cm.

Nhõõng háin cheá veá máí theá löc nay ñáí ánh hõõng ñeín vieíc sõií duíng, vaín hánh máíy moíic, háin cheá náíng suát lao nõõng, báí buoíc ngõõi lao nõõng phái gáíng sõiic nhõiu vaí lam táíng nguy cõ máí an toái lao nõõng. Theo ñáính giaií cuía caic nhaí sõií duíng lao nõõng nõõic ngoái, lao nõõng Viet Nam lam vieíc kheí leí, chám chæ nhõõng khoíng ñáip õíng nõõic yeú caú coíng vieíc vóíi coíng ñóái lao nõõng cao, sõiic deó dai cuíng háin

